

Verlies biodiversiteit ook dicht bij huis

Heel veel slecht nieuws en een klein sprankje hoop. Het Living Planet Report 2014 dat vorige week door het Wereld Natuur Fonds werd gepresenteerd, stemt niet vrolijk. Vooral niet bij het lezen van de hoofdconclusie: de afgelopen veertig jaar zijn de populaties wilde dieren met gemiddeld 52 procent afgenomen.

Het hele kleine beetje hoop is te vinden in beschermde gebieden op land. Hier blijft het verlies aan biodiversiteit beperkt tot 18 procent.

In het rapport gaat het vooral over het verre buitenland, waar vernietiging van leefgebieden, jachtpraktijken, stroperij en

van de biodiversiteit die zich in tientallen miljoenen jaren op aarde heeft ontwikkeld, dreigen kwijt te raken.

Het is waar, de hoofdrollen in dit verhaal zijn toebedeeld aan dieren van verre continenten. Aan de bosolifant in Afrika, de hoelok gibbons (mensapen) in Bangladesh, de haaien en roggen in Azië en Australië en de vlagdolfijn in China.

Het lijkt zo een ver-van-mijn-bedshow waar wij in het rijke deel van de wereld niet veel mee te maken hebben. Maar kijk eens naar ons landelijk gebied. Het WNF wijst niet voor niets op de internationale verantwoordelijkheid die Nederland voor weidevogels heeft.

Om dan logischerwijs bij de grutto uit te komen. De stand van deze koning van de weidevogels is gekelderd, van 100.000 broedparen dertig jaar geleden tot 60.000 in 2004, volgens de WNF-gegevens. Het zullen er nu nog zo'n 40.000 zijn.

Dan hebben we het nog niet over de veldleeuwerik, de kemp-haan, de scholekster en de kievit, die ook in een vrije val zijn beland. Het is wrang dat er al twintig jaar uitgebreide maatregelen voor weidevogels zijn getroffen, zoals het WNF schrijft, maar dat het allemaal niet toereikend blijkt: de achteruitgang is niet gestopt.

Wie de actualiteit in Friesland volgt, wordt ook geconfronteerd met andere diersoorten die het niet redden. Kijk eens naar de vlinders: het gentiaanblauwtje is hier uitgestorven, de zilveren maan volgt wellicht spoedig. Dan hebben we het over soorten die gebonden zijn aan leefgebieden met heel specifieke kenmerken. Kennelijk zijn we niet in staat om ze die te bieden.

Maar goed, het WNF-rapport biedt voor ons land ook een sprankje hoop. Dankzij inspanningen door natuurbeschermers zijn er soorten die het de laatste decennia wat beter doen. Lepelaar, grauwe kiekendief en kerkuil zijn er voorbeelden van.

Zulke ontwikkelingen bieden perspectief. Het blijkt mogelijk zo goed als verloren gegane soorten terug te krijgen. Dat is in ieder geval iets. Laten we er verder mee aan de gang gaan. > halbe.hettoma@lc.nl

De achteruitgang is niet gestopt

overbevising grote problemen veroorzaken. Vooral dieren die in zoet water leven komen in de knel. Vissen, reptielen en amfibieën zijn in meren, rivieren en moerassen met driekwart afgenomen.

Het slechte nieuws betreft vooral de tropen. Latijns-Amerika lijdt maar liefst 83 procent biodiversiteitsverlies in veertig jaar, Zuidoost-Azië 67 procent. Naast alle bekende factoren die aan de achteruitgang bijdragen, begint nu ook de klimaatverandering haar tol te eisen. Dat is ook al zo'n verschijnsel dat de dieren aan de mens te danken hebben.

In een reactie schrijft Johan van de Gronden, directeur van WNF in Nederland, dat we in een enkele generatie een groot deel

De kemp-haan komt als broedvogel amper meer in ons land voor. FOTO MARCEL VAN KAMMEN